

Text – Fake News – přepis vystoupení GŘ z konference o Mediální gramotnosti z roku 2018 – s aktualizací dat k 2021

Média plní funkci hlavního zdroje informací o světě kolem nás a zároveň představují stavební kámen našich názorů a postojů. Dnes možná ještě více než kdy dříve. Na jakých principech fungují, i to, jak a jestli o nich můžeme kriticky uvažovat, jde ruku v ruce s tím, do jaké míry se ocitáme v demokratické společnosti. Když jsem v roce 2011 nastupoval na post generálního ředitele České televize, česká mediální krajina vypadala úplně jinak, než jak vypadá dnes. A za tak krátkou dobu, jako je deset let, se proměnila zcela zásadně. Neuvěřitelně rychlý technologický pokrok, ale i přirozený kulturní vývoj přinesl v podstatě neomezenou dostupnost mediálních obsahů. To společně s bezprecedentním rozvojem sociálních sítí a komunikačních aplikací, vznikem nekonečného množství nových platform nebo ztenčováním hranic mezi jednotlivými žánry vede k nebezpečným fenoménům, jako jsou fake news a dezinformace, kterým musíme čelit. A citát „pravda je jen jedna“ tak jako by v jednadvacátém století pozbýval na platnosti...

Kvůli významné změně mediálních zvyklostí v poslední dekádě proto dnes stojíme před stále větší propastí mezi důvěrou veřejnosti v takzvaná tradiční média, jako jsou televize, rozhlas a tisk, která stále fungují v regulovaném a očekávaném prostředí a mezi důvěrou v nová média – v sociální sítě a internetové zdroje, která postrádají verifikaci sdílených informací, protože si do jisté míry pravidla fungování definují jejich vlastní uživatelé. Taková rozkolísanost a propady v porozumění proč, jak a co se v médiích děje, je potom výzvou nejen pro každého, kdo se v daném prostředí pohybuje, ale i pro celou společnost, aby úroveň mediální gramotnosti byla co nejvyšší.

Nezpochybnitelným faktem je, že dezinformací se dnes ve veřejném prostoru objevuje daleko více a tím i daleko více lidí jim může podléhat. Jako Česká televize si dobře uvědomujeme, že zde vzniká potřeba řady lidí mít nějakou kotvu v tomhle informacemi přehlčeném světě, o kterou se mohou opřít. A takovou kotvou chce i Česká televize pro tuzemské obyvatele být – ostatně se ČT opakovaně stává nejdůvěryhodnějším zpravodajským médiem v Česku a jinak tomu nebylo ani dle červnového výzkumu Digital News Report 2021 agentury Reuters a univerzity v Oxfordu. Není to ale jen o předávání informací, ale také o aktivním naplňování našeho závazku vzdělávat. Česká televize je dnes téměř jediným velkým producentem audiovizuálního vzdělávacího obsahu u nás. Jen za posledních deset let zvýšila počet čistě vzdělávacích pořadů o neuvěřitelných 232 %. Soustředíme se ale i na rozvoj a podporu mediální gramotnosti mimo televizní svět. Vyvíjíme řadu aktivit nejen směrem k vysokým školám, ale také k mateřským, základním a středním školám, veřejnosti a neopomíjíme ani vzdělávání neziskového sektoru, ať už jde o aktivní podporu projektů (jako je Jeden svět na školách, Letní žurnalistická škola), tvorbu metodiky a pracovních listů nebo organizování workshopů a diskuzí.

Naše aktivity na poli mediálního vzdělávání jsme připraveni i nadále posilovat tak, abychom mohli úspěšně fake news a dezinformacím čelit.